

Elment a tisztánlátó. És ujjongnak-hanukkáznak a férgesek...

Csurka István emlékére

Sajnálom, hogy elmentél.

Es azt is sajnálom, hogy megjelenhetett a magyar médiában Tamás Gáspár Miklós nekrológja, amely átlépett Rajtad, és egyedül a zsidóság érdekében szem előtt tartva, felhasználta ezt a nemzeti gyászt az életben maradt ellenesség, a Jobbik gyalázására:

„Csurka náci volt meg fasiszta. (Olykor meg egészen egyszerűen csak nacionalista, néha egyenesen nemzeti demokrata.) De nem úgy volt náci, mint a Jobbik, amelyhez csakugyan semmi köze. A Jobbik indítékai között nem szerepel a magyar nép. Csurka a magyar népet a zsidónak tekintett belső szabadsággal szemben definiálta, a Jobbikat nem érdekli a magyar nép, csak a diadal: a csonkítás, a verés, az elhallgattatás.

A Jobbik a szeretetlenség, a tradíciótlanság, a részvétlenség párta. Csurkát vonzotta a nemzeti egység, a magyar erő fantasmája: ezért állt utolsó gesztusaival Orbán Viktor pártjára, mert – a maga módján – Magyarország sikerét akarta, ami a Jobbiknak teljesen közömbös. Az apokalipszis lovasai (tudjuk a Doktor Faustusból) hidegek. A Jobbik jéghideg. Csurka István gonosz szíve azonban forró volt. Szláv asszimilánként imádta a magyart. A Jobbik – s a Jobbik egész nemzedéke – nem szeret semmit. Csurka része a magyar történelemnek, a Jobbik kívül áll rajta, strukturális globálfasiszta.”

(http://hvg.hu/itthon/20120204_csurka_tgm_nekrolog)

Azt írtam, nemzeti gyász. Csurka Istvánnal elment az az ember, aki szívén viselte a magyar nép sorsát, aki elutasította Magyarországot birodalomba beolvasztását.

Utolsó napjaiban felismerte azt a mérhetetlen veszélyt, ami a magyarságot és a világot veszélyezteti, és ez ellen keresett megoldást, amikor Orbán Viktor pártjára állt. Nem azonosulok ezzel, mégis azt mondom – szemben Tamás Gáspár Miklóssal -, hogy az ő látókörében csak a kevésbé rossz volt, és éppúgy tett Orbán mellé állásával, mint azok a milliók, akik a választáson nem valamire, hanem valami ellen voksoltak.

A magyarság életterét akarta megteremteni politikusként. Hogy nem találta meg, az elsősorban környezete bűne. István!

Lelked, szellemed minden magyar emberben örökké élni fog! Kelt Szegeden, 2012. Jégbontó havának 4. napján.

A krisztusi örök értékrend szerinti magyar szeretettel:

Halász József, a Szent Korona alázatos szolgája
Nemzeti InternetFigyelő

Elhunyt Csurka István

Életének 78. évében meghalt Csurka István – tudatta Pápolczy Gizella, az író, politikus hozzátartozója szombaton az MTI-vel. A Magyar Írószövetség elnöke szerint az utóknak úgy kell megítélnie Csurka István munkásságát, hogy szét kell választania írói és politikusi tevékenységét. Búcsúzik az írótl az Új Színház és a Thália is.

Az író életének utolsó nyilvános megszólalása február 2-án volt a budapesti Új Színház társulati ülésén, amikor Dörner György, az új igazgató felolvasta a kórházban fekvő Csurka István társulathoz intézett levelét. Ebben arra biztatta a jelenlévőket, hogy attól függetlenül, ki hova érzi magát tartozónak, mit gondol a politikáról, szeretetben dolgozzanak együtt. Az Új Színház szombaton – a honlapján – e levél közzétételével búcsúztatta Csurka Istvánt...

Szentmártoni János, a Magyar Írószövetség elnöke szerint az utóknak úgy kell megítélnie Csurka munkásságát, hogy szét kell választania írói és politikusi tevékenységét. Csurka István tagja volt a Magyar Írószövetségnek, és a hatvanas-hetvenes évek magyar prózai és drámai irodalmának kiemelkedő egyénisége volt, ezt senki sem vitathatja, s Csurka alkotói tehetségét sem vonhatja kétségbe senki – hangsúlyozta az MTI-nek az írószövetség elnöke.

„A nyolcvankilencéves rendszerváltás karizmatikus figurája volt, nemcsak a politikában, hanem az irodalmi életben is. Rész-

se volt a változások szellemi előkészítésének. A Magyar Írószövetség 1986-os tisztújító közgyűlésén igen kemény beszédet mondott. Mindenképpen a magyar irodalom egyik nagy egyénisége távozott az élők sorából” – mondta.

Az elhunyt Csurka István íróról szólva Karinthy Márton, az egyetlen olyan budapesti színház vezetője, ahol Csurka-darabot játszanak, arról beszélt, hogy az alkotó halála után a mű él tovább, a napi politika már nem szólhat bele megítélésébe. A Karinthy Színház igazgatója az MTI-nek nyilatkozva úgy fogalmazott: „most már a mű él tovább Csurka Istvánból, és azt játszani kell, mert kifejezi azt, amit a világról gondolt, több, mint az ember és tettei”. „Mint nálunk játszott szerzőről tudok beszélni Csurka Istvánról” – mondta a színházvezető, aki a drámaíró Eredeti helyszín című művét szeptemberben mutatta be. Hozzátette, a darabot továbbra is műsoron tartják, hiszen a közönség szereti, és nem a politika diktálja egy színház műsorát, hanem a műsorpolitika.

A Thália Színház igazgatósága közleményében azt írta: a téatrum búcsúzik Csurka István írótl, akinek művei meghatározó jelentőségűek a 20. századi kortárs magyar drámairodalomban. Drámáinak, színpadi ősbemutatóinak egykor fontos helyszíne volt a Thália Színház. „Munkásságának emléket őrizzük és ápoljuk” – hangsúlyozták.

A Jobbik is részvétét fejezte ki Csurka István halála miatt. „Az egyik legnagyobb magyar drámaíró halálával óriási veszteség érte a magyar kultúrát. Csurka István a MIEP vezetőjeként korábban számos, a közéletben elhallgatott tabukérdést vetett fel. Nyugodjék békében” – írta a párt részvétnyilvánításában.

Az MDF utódpartja, a Jólét és Szabadság Demokrata Közösség szóvivője közleményében azt írta: Csurka István vérbeli drámaíró volt, igazi színházi ember. „A világ számára rosszképből és jókéből áll, életből és halálból. Ebből táplálkozott vitathatatlan irodalmi tehetsége, és ebből született vitatható politikai pályafutása” – fogalmazott Németh Kitti, hozzátéve: a Jólét és Szabadság Demokrata Közösség tagjai „szeretettel és fájdalommal” emlékeznek az elődpárt, az MDF alapítójára.

Hanti Vilmos, a Magyar Ellenállók és Antifasiszták Szövetségének elnöke azt írta Csurka Istvánról: „jó magam többször kerültem vele kapcsolatba. Ha politikai nézeteink különbözőek is voltak, mégis tudunk normális hangon szót váltani egymással. Csurka István, nyugodjál békében!”

Csurka István 1934. március 27-én született Budapesten. 1957-ben a Színház- és Filmművészeti Főiskola dramaturgia szakán szerzett diplomát. 1956-ban a főiskolai nemzetőrség vezetője volt, emiatt fél évre Kistarcsára internálták.

Tanulmányai befejeztével szabadfoglalkozású íróként dolgozott. Első írása 1954-ben jelent meg, azt követően több regényt, filmforgatókönyvet (Hét tonna dollár, Amerikai cigarett), rádióhangjátékokat, elbeszéléseket, színműveket (Ki lesz a bánya?, Deficit, Döglött aknák, Házmestersirató) írt. Irodalmi munkásságáért 1969-ben és 1980-ban József Attila-díjat kapott, 1980-ban elnyerte a színikritikusok díját.

Politikai megnyilvánulásai miatt többször került szembe a hatalommal: 1972-ben szilenciumra ítélték rendszerellenesnek és antiszemitának minősített kijelentései miatt, 1986-ban pedig azért, mert a kisebbségek érdekében való összefogásról szóló, Elfogadhatatlan realitás című esszéje megjelent a New York-i Püski Kiadónál.

A Magyar Demokrata Fórum egyik alapító tagja. Részt vett az MDF ideiglenes elnökségének munkájában, majd az MDF országos elnökségének tagjaként tevékenykedett, közben két évig az ügyvezető elnökségnek is tagja. 1991 decemberétől egy évig a párt alelnöki teendőit látta el. 1990-94 és 1998-2002 között országgyűlési képviselőként dolgozott.

1993-ban kizárták az MDF-ből. Ugyanebben az évben megalakította a Magyar Igazság és Élet Pártját (MIEP), amelynek kezdetben elnökségi tagja volt, majd 1993 novemberétől társelnöke, 1994 októberétől elnöke.

2011 októberében az Új Színház vezetésére kinevezett Dörner György Csurka Istvánt nevezte meg intendánsának. Tarlós István főpolgármester azonban a tiltakozások hatására decemberben felkérte, hogy ne alkalmazza a színházban. Dörner György erre úgy reagált, hogy ő maga is pusztán szellemi jelenlétnek tekintette Csurka intendánsi szerepét.

Az Új Színház összettel tervezi színpadra vinni egyik utolsó darabját, A hatodik koporsót.

MTI – 2012. február 4.

In memoriam Csurka István

Különös társaság jött össze úgy a nyolcvanas évek derekán az írószövetség éttermében. Páskándi Gézára, Fekete Gyulára, Csurka Istvánnak emlékszem, de voltak még néhányan. Csurka odahívott: üljön közénk, ha nem derogál magának, hogy ennél az asztalnál csak olyan írókat talál, akik mind ültek börtönben. Nem derogált. Megtiszteltetésnek vettem.

Csurka István, ez a tehetséges, nyughatatlan, sok igazságot és a tévedéseit is bátran kimondó író nyugodjék békében.

Jó kedélyű, adomázó emberként, ünnepeit íróként ismerte meg a Kádár-kor világa Csurka Istvánt a hatvanas-hetvenes években. Színdarabjai népszerűvé tették, remek volt, ironikus és szórakoztató, élet volt benne, dialógusait saját maga rendelte meg önmagától, és ez akkortájt nem volt túl gyakori a kortársakat játszó színházakban. Múltjáról generációm nagyon keveset tudott, börtönveiről rebesgett valamit a Hungária kávéházba járó művészértelmiség, beszervezéséről azonban még pletykaszinten sem lehetett hallani – talán mert elméletileg sikerült, gyakorlatilag azonban meghiúsult. Csurka ugyanis, mint azt a rendszerváltás után meggyóna a társadalomnak, aláírt – és nem jelentett. Használhatatlannak bizonyult a diktatúrának.

Pedig használták, amíg tudták. A hatvanas évek végétől a rendszernek már illett legitimálnia magát, és ehhez kellett az írók, mégpedig a tehetséges írók. A tehetségtelenek '56 után megtették kötelességüket, de kinek kellett? A hatalomnak már nem, az olvasóknak még annyira sem. A pártnak, ha hihetetlen is, nemcsak pribékjei, hanem időnként ízlése is volt. Nagyon jól tudták, hogy Csurkához beül a néző, és nem fognak a könyvhé-ten hegyekben állni eladatlan könyvei.

A nyolcvanas évek a magyar szellemi életben az egyik legforrongóbb, legizgalmasabb időszak volt. Csurkáról egyszerre kiderült, hogy mégsem simul a hatalomhoz. Ez volt az „ügyek” évtizede. Volt „Csurka-ügy” (szilenciummal végződött), volt „Csoóri-ügy”, „Tiszatáj-ügy”, „Nagy Gáspár-ügy”, „Mozgó Világ-ügy”, s ki tudja, mi minden még. Csurka az írószövetségi választmányi ülések állandó hőse volt, vagy ő beszélt, vagy róla beszéltek. Az írók többsége rendszeresen kiállt mellette, a hatalom pártközpontról elegendő képviselői pedig, Knopp Andrásal az élen, ostromozta a renitens írókat. Rút szerepét néha leosztotta a Lendvai Ildikóknak, Balogh Ernőknak, Széchenyi Ágneseknek, Bacsoni Gáboroknak, vagy akik éppen kéznél voltak a pártközpontról vagy a minisztériumban. Szép kis munkamegosztás volt ez, kedélyes, de nem veszélytelen.

Csurkának alighanem ebből a „húzd-meg, ereszd meg” játékból lett nagyon elege, mert hangja egyre radikálisabbá vált. Ne a mostaniakra, ne a Jobbikra gondoljunk. Csurka követelései a rendszerrel szemben a nyolcvanas években nem különböztek lényegesen Csoóri Sándortól, Karinthy Ferencétől, Mészöly Miklóstól, Páskándi Gézáéól. Lapot akartak, nagyobb szabadságot, nyílabb, vitaközöb légtérrel, kevesebb Knopp András és Lendvai Ildikót, akik árgus szemekkel követték az írók megnyilvánulásait, és raporra hívták őket, ha pártkényúri kedvük úgy diktálta, ahogyan raporra hívta a Magyar Rádió élén még sokáig „tündöklő” Agárdi Péter is a tiszta arcú Nagy Gáspárt.

Csurka pályáját most sokan fogják elemezni. Ha annyi millióm lenne, ahányzor a baloldal és a liberálisok leírják majd nekrológjaikban – most már aztán tényleg minden kockázat nélkül –, hogy Csurka milyen kiváló író és drámaíró volt, kár, hogy aztán beleártotta magát a politikába, dúsgazdag nő lenni.

Bárhogyan értékeljük is Csurkának az MDF-ben történt tevékenységét, a pártszakadást, amelyben része volt, később pedig a MIEP létrejöttét, látnunk kell, hogy ami ebbe az emberbe belefojtódott a Kádár-rendszerben, ami tehát öböne élet volt és tehetség, az szükségképpen keresett magának az irodalomtól elvezető, azon túlvezető utakat. Csurka hatni akart, politikai szerepre tört, nem érezte, hogy radikalizmusa végzetes is lehet. Hogy mennyire szubjektív volt, arra utal, hogy a Jobbikban sem látott mást, csak rút ellenfelet, pedig egy jobboldali radikális pártnak Csurka és politikustársai ágyaztak meg, bár tudom, ez egyiküknek sem tetszene.

Csurka István elsősorban író volt, méghozzá profi. Politikusnak azonban nem volt kifejezetten az, hiszen látnia kellett volna, hogy egy párt ereje nem a kimondott igazságok halmazán, még csak nem is téveszmék százalékán, hanem a párt egyben tartásán múlik.

Majd egy higgadtabb kor higgadtan fogja őt értékelni, mint amire mi most képesek vagyunk. Jelentőségét, hatását, személyisége erejét, különleges intuícóját becsüljük meg nagyon.

Körmeny Zsuzsanna
Forrás: MNO
Nemzeti InternetFigyelő

EURÓPAI IDŐ – Az Európai Unióban szabadságát és önrendelkezését megteremteni kívánó erdélyi magyarság lapja – ISSN 1220-9929

Főszerkesztő: Horváth Alpár. Helyettes főszerkesztő: Stóffán György. Felelős szerkesztő: Simon Ildikó. Főmunkatárs: Borsos Géza, Kolombán Sándor, Krasznai Zoltán.

A szerkesztőség postacíme: EI-KIA, 520100 Sf.Gheorghe, C.P.: 15. Tel./fax: 0267-318 895. Honlap: <http://www.e-ido.com/> E-mail: europai_ido@e-ido.com

A kiadó címe: Európai Idő Kiadó, 520085 Sf.Gheorghe, Str. Daliei nr. 2. bl. 44. sc. C. ap. 1. Bankszámla: COD IBAN: RO49OTP300000597085R001 – OTP BANK SFANTU GHEORGHE.

Főkönyvtel: Illyés Veronika. Könyvtel: Simon Ildikó. Terjesztés: az Európai Idő Terjesztőhálózat. Felelős terjesztő: EI-KIA Kft. Nyomda: Europrint Nyomda – Csíkszereda

Az Európai Idő hasábjain szerző nevével, szignójával stb. megjelent írások illetve más forrásból átvett cikkek, illusztrációk nem föltétlen tükrözik a szerkesztőség véleményét, s így felelősséget sem vállalunk ezek tartalmáért! A cikkekért minden esetben azok szerzői a felelősök.